

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗВ'ЯЗКУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Ректор
Олександр НАЗАРЕНКО

«27» 03 2025 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**
для конкурсного відбору вступників
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Цифрова економіка

Загальні положення

Програма фахового іспиту є нормативним документом для проведення вступних випробувань осіб, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра та вступають на навчання за освітньою програмою спеціальності С5 Соціологія на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

Згідно з чинними «Правилами прийому до Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку у 2025 році», вступники на освітній ступінь «бакалавр» повинні скласти фахове випробування (тестування) зі спеціальності. У програмі наведено структуру випробування, вимоги до вступників, а також навчальні матеріали, рекомендовані для підготовки. Фахове випробування складається із 50 тестових завдань.

Перелік питань складено відповідно до рівня підготовки вступника, який має освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра. Завдання спрямовані на перевірку знань, умінь та компетентностей, необхідних для навчання за спеціальністю С5 Соціологія.

Абітурієнт отримує тестовий лист, що містить 50 завдань. Кожне завдання передбачає чотири варіанти відповіді, з яких лише одна є правильною. Правильна відповідь оцінюється в 4 бали. Максимальна кількість балів, яку можна набрати, становить 200.

Питання і завдання іспиту ґрунтуються на навчальних програмах дисциплін, які відповідають спеціальності С5 Соціологія.

Оцінювання здійснюється за 200-бальною шкалою, де:

- 176–200 балів – оцінка «відмінно»;
- 136–172 бали – оцінка «добре»;
- 100–132 бали – оцінка «задовільно»;
- менш ніж 100 балів – оцінка «незадовільно».

Ця програма фахового іспиту покликана забезпечити прозорість, об'єктивність та справедливість оцінювання, а також сприяти відбору найбільш підготовлених абітурієнтів для навчання на бакалаврській програмі спеціальності С5 Соціологія.

Перелік питань для підготовки до фахового іспиту

В основу тестових завдань покладено наступні питання:

1. Предмет і об'єкт економічної теорії.
2. Методи економічної теорії.
3. Економічні категорії і закони.
4. Економічні потреби і інтереси.
5. Функції економічної теорії.
6. Етапи становлення та розвитку економічної теорії.
7. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку.
8. Економічна система, її сутність, цілі й основні структурні елементи.
9. Типи економічних систем.
10. Власність, її сутність, форми і місце в економічній системі.
11. Місце і роль людини в економічній системі.
12. Сутність і структура суспільного виробництва.
13. Матеріальне і нематеріальне виробництво.
14. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.
15. Ефективність виробництва, її сутність, економічні та соціальні показники.
16. Форми організації суспільного виробництва.
17. Економічні і неекономічні блага.
18. Товар і його властивості.
19. Альтернативні теорії вартості.
20. Закон вартості, його сутність та функції.
21. Теоретичні концепції виникнення і сутності грошей.
22. Функції грошей та їхня еволюція.
23. Грошовий обіг та його закони.
24. Грошова система, її структурні елементи й основні типи.
25. Валютні курси.
26. Конвертованість грошей.
27. Інфляція: сутність, причини, наслідки
28. Основні підходи до класифікації інфляції
29. Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва.
30. Структура та функції ринку.
31. Основні суб'єкти ринкової економіки.
32. Держава як суб'єкт ринкового господарства.
33. Інфраструктура ринку.
34. Сутність попиту і фактори, що його визначають.
35. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають.
36. Еластичність попиту і пропозиції.
37. Взаємодія попиту і пропозиції. Ринкова рівновага.
38. Конкуренції, її суть і економічні основи. Закони конкуренції.
39. Види економічної конкуренції.

- 40.Методи конкурентної боротьби.
- 41.Монополія: причини виникнення, суть та основні форми.
- 42.Антимонопольна політика держави.
- 43.Сутність та ознаки, види й форми підприємництва.
- 44.Теорії та моделі підприємництва.
- 45.Організаційно-правові форми підприємництва.
- 46.Класифікація підприємництва за розміром. Малий бізнес. Нові види підприємницької діяльності.
- 47.Сутність капіталу. Постійний і змінний капітал.
- 48.Кругообіг і обіг капіталу.
- 49.Основний і оборотний капітал.
- 50.Фізичне і моральне зношування основного капіталу.
- 51.Витрати виробництва.
- 52.Прибуток: форми і норма.
- 53.Типи і сучасні види капіталу: людський, інтелектуальний, інформаційний, виробничий, підприємницький і фінансовий.
- 54.Аграрні відносини, їхній зміст і особливості.
- 55.Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення.
- 56.Ринок земельних ресурсів. Ціна землі.
- 57.Агропромислова інтеграція й агропромисловий комплекс.
- 58.Державна підтримка аграрної сфери та аграрних перетворень.
59. Сутність, види та джерела формування доходів.
- 60.Номінальні і реальні доходи.
- 61.Функціональний розподіл доходів.
- 62.Ціноутворення на ринку праці.
- 63.Заробітна плата як явище ринку.
- 64.Економічна рента і трансфертний дохід у складі заробітної плати.
- 65.Форми і системи заробітної плати.
- 66.Вплив держави і профспілок на функціонування ринку праці.
- 67.Персональний розподіл доходів.
- 68.Сімейні доходи, їх рівень, джерела і структура.
- 69.Зміст, види та пропорції національного відтворення.
- 70.Теоретичні моделі суспільного відтворення.
- 71.Система національного рахівництва: необхідність виникнення, зміст і цілі.
- 72.Основні макроекономічні показники СНР.
- 73.Циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності.
- 74.Класифікація економічних циклів за тривалістю та їх характеристика.
- 75.Нециклічні коливання економіки.
- 76.Безробіття, його зміст, причини, види й форми.
- 77.Наслідки впливу безробіття на економіку.
78. Економічне зростання: зміст, види, чинники.
79. Концепції та найпростіші моделі економічного зростання.
- 80.Необхідність, зміст, структура та функції фінансів.
- 81.Фінансова система.

82. Державний бюджет. Бюджетний дефіцит і державний борг.
83. Теорія оподаткування.
84. Необхідність, зміст і принципи функціонування кредиту.
85. Форми і функції кредиту.
86. Кредитна система та її структура.
87. Глобалізація як закономірний процес світогосподарського розвитку.
88. Сутність, ознаки та рівні глобалізації економіки.
89. Суперечності глобалізації та її моделі.
90. Взаємопов'язаність і передумови вирішення глобальних проблем.

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання відповіді вступника за шкалою від 0 до 200 балів. Тест з вступних випробувань складається з 50-ти тестових завдань. Кожне з 50-ти тестових завдань має чотири варіанти відповідей, одна з яких є правильною, яка оцінюється в 4 бали. Максимальна кількість отриманих балів – 200.

4. Структура екзаменаційного білета або тестового завдання

ВКЛАДКА

ШИФР _____

ЗАТВЕРДЖУЮ УВАГА! Підписувати, робити будь-які помітки, що розшифровують роботу, ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ!

Голова приймальної комісії
ректор ДУПЗ

Олександр НАЗАРЕНКО

“ _____ ” 2025 р.

ЛИСТ ТЕСТУВАННЯ ДЛЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

(для здобуття першого (бакалаврський) рівня вищої освіти)

ВАРІАНТ № 1

Тест з фахових вступних випробувань складається із 50-ти задач. Кожна задача має чотири варіанти відповідей, одна з яких є правильною, яка оцінюється в 4 бали. Максимальна кількість отриманих балів – 200. В таблиці відповідей необхідно в клітці, що знаходиться на перетині номеру задачі та букви визначеної Вами правильної відповіді (А, Б, В, Г), зробити позначку: X

Відповідь	Номер завдання																									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
А																										
Б																										
В																										
Г																										

Відповідь	Номер завдання																									
	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	
А																										
Б																										
В																										
Г																										

1. Закон попиту свідчить, що:

- А. Чим вища ціна, тим більше товару купують
 Б. Чим нижча ціна, тим менше товару купують
 В. При зростанні ціни попит на товар знизжується, за інших рівних умов
 Г. Попит не залежить від ціни

2. Чим характеризується чиста конкуренція?

- А. Велика кількість продавців, ідентична продукція
 Б. Велика кількість продавців і покупців, відсутність впливу окремих фірм на ринок
 В. Наявність одного продавця
 Г. Ринок, на якому діє декілька великих компаній

3. Валовий внутрішній продукт (ВВП) – це:

- А. Загальна сума прибутків підприємств країни
 Б. Сукупна ринкова вартість усіх кінцевих товарів і послуг, вироблених у країні за рік
 В. Грошова маса, що перебуває в обігу
 Г. Державний бюджет

Рекомендована література

1. Білецька Л.В., Білецький О.В., Савич В.І. Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. Підручник. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2019. 688 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2020. 232 с.
3. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Мікроекономіка : навч. посіб. / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко, М. М. Теліщук, П. В. Круш, Г. Г. Старостенко, В. В. Мартиненко, Т. В. Поснова, М. А. Корж, М. О. Скорик, Т. В. Рябокiнь, М. М. Теліщук; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпiнь : Ун-т ДФС України, 2018. 297 с.
4. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Томашик, О. О. Перепьолкіна, Б. М. Шевчик, О. О. Сухий, О. Р. Зав'ялова; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2018. 263 с.
5. Економічна теорія: підручник / В. Д. Лагутін, Ю. М. Уманців, Т. А. Щербакова, Т. С. Ожелевська, Л. В. Лебедева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 607 с.
6. Економічна теорія: підручник / В.Г. Чепінога. К.: Видавництво Юрінком Інтер, 2019. 656 с.
7. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред.. В.Д.Базилевича. 4-те вид. К.: Знання-Прес,2005.
8. Мочерний С.В. Економічна теорія : навч. посіб. / С. В. Мочерний. 3-те вид., доповн. і переробл. К. : Академія, 2008. 640 с.
9. Основи економічної теорії : навч. посібник / С. І. Архієреєв [та ін.] ; ред. С. І. Архієреєв ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Іванченко І. С., 2018. 120 с.
10. Політична економія : навчальний посібник / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, І. Ф. Лісна та ін. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 280 с.

Голова фахової атестаційної комісії

Олександра ЦИРА